



ՎԱՀԱՆ ԱՐՔԵՊԻՄԿՈՊՈՍ ԿՈՍՏԱՆՅԱՆ

ՀՅՅԱՍՏԱՆՅԱՅՑ ԱՌԵՎԵԼՍԿԱՆ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԵՎ ԽԵՂԱՎՈՒԹՅԱՆ ՊԱՃՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

(Ճառ՝ խոսված Խաղաղության պաշտպանության Հայկական ուսպուրիկական կոնֆերանսում, 1955 թվականի մարտի 15-ին)



արգելի պատվիրակներ, թանկա-
գի՞ն ազգայիններ.

Հայաստանյայց Առաքելական Ս.
Եկեղեցու և հայ հավատացյալ ժո-
ղովրդի անունից թուլ տվեցեք ողջունել ձեզ
և հանձինս ձեզ՝ խաղաղության բոլոր կողմ-
նակիցներին՝ խաղաղության պահպանման
համար տարպող արդյունավետ և շնորհակալ
աշխատանքների համար:

Այսօր ավելի, քան երբեք, աշխարհը կա-
րիքն ունի տեսական խաղաղության: Բանա-
կանությունն և խիճճ ունեցող ո՞չ մի անձնա-
վորությունն չի ցանկանում, որ այս գեղեցիկ
աշխարհը նորից վերածվի հեծեծանքի, վր-
տի, արյան ու արցունքների հովտի:

Մեզ խորապես միսիթարում և սփոփում է
այն իրողությունը, որ աշխարհի աշխատավոր
ժարդկությունը, բարի կամքի միլիոնավոր
ժարդիկ, ընտանիքների հայրեր ու մայրեր,
կուլտուրայի ու արվեստի աշխատողներ,
կրոնական տարրեր դավանանքների հոգեոր
սպասավորներ հանդես են գալիս պատե-
րազմի դեմ և համատեղ ջանքերով աշխա-
տում շեզոքացնել պատերազմի վտանգը աշ-
խարհում: Խաղաղության ձգտող այս կարգի
մարդկանց մասին երանատուր խոսք ունի
ասած Մատթեոս ավետարանիշը՝ «Երանի՝
Խաղաղարարաց, զի նոքա որդիք Աստուծոյ
կոչեսցին» (Մատթ., 6: 9):

Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցին,
որպես Արևելքի հնագույն Եկեղեցիներից մե-
կը, այսօր ինչպես միշտ, իր վճռական ձայնն

է բարձրացնում հօգուտ խաղաղության,
հօգուտ բարի դրացիական համակեցության
և մարդկային բարօրության: Հայաստան-
յայց Առաքելական Եկեղեցու և բազմաշար-
շար հայ ժողովրդի համար անցյալում չի ե-
ղել ավելի վեհ ու նվիրական բաղձանք, քան
տեսական խաղաղությունը: Գուցե ո՞չ մի ժո-
ղովրդի իր բազմադարյան անցյալում այն-
քան չի երազել, այնքան չի տենչացել տես-
կան խաղաղության, որքան բազմաշարշար
հայ ժողովուրդը:

Խաղաղասեր հայ ժողովուրդը սրտի ան-
սահման հրճվանքով է ողջունում խաղաղու-
թյան պաշտպանների համատեղ բոլոր ջան-
քերը: Խաղաղության Համաշխարհային Խոր-
հըրդի նոր Կոչը լայն արձագանք է դուել
ինչպես աշխարհի բոլոր ժողովուրդների,
այնպես և հայ հավատացյալ ժողովրդի
սրտում:

Այսօր ևս մեր Եկեղեցին ու մեր հավա-
տացյալ ժողովուրդը, հավատարիմ մնալով
իրենց ավանդական սկզբունքներին, բարձ-
րացնում են իրենց արդար ձայնը հանուն
խաղաղության և անվերապահորին միանում
են Խաղաղության Համաշխարհային Խորհըր-
դի Վիեննայի որոշումներին:

Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցին
խորապես համոզված է, որ ժողովուրդների
խաղաղասիրական ցանկություններն ու իդ-
ձերը խաղաղության աննկուն պայքարում
կպսակվեն հաջողությամբ:

Աշխարհի բոլոր ժողովուրդները, այդ թվում և Հայ ժողովուրդը, հավատացյալները, աշխարհի բոլոր կրոնները, այդ թվում և Հայաստանյաց Առաքելական Եկեղեցին, պահանջում են խաղաղություն մարդկության համար, ներկա և ապագա բոլոր սերունդների համար:

Հայաստանյաց Առաքելական Եկեղեցին—ձգտումն է Հայ ժողովուրդի կրոնական համոզմունքների, համամարդկային գաղափարների, Հայոց Եկեղեցու հայրենասիրական ու ժողովրդասիրական ոգու։ Հայ հասարակական կյանքում խաղաղությանը այնքան մեծ նշանակություն է տրվել, որ մեր Եկեղեցական ժամերգության մեջ խաղաղության համար հատուկ օրներգներ և մաղթանքներ են սահմանվել։

Հայ ժողովուրդը դարեր շարունակ աղոթել է՝ ցանկանալով խաղաղություն բոլոր ազգերին, կրոններին և լեզուներին։ Հայաստանյաց Առաքելական Եկեղեցու պատմության մեջ կարմիր թելի նման անցնում է նրա խաղաղասիրական ձգտումը։ Օտարերկրյա նվաճողները անցյալում հաճախ են խուժել մեր երկիրը, ավերել մեր առևտրաշատ և արդյունաշատ քաղաքներն ու գյուղերը, կողոպտել են մեր ունեցվածքը և հազարներով մեր բնակիչներին բշել գերության։ Նրանք մեկ անգամ չեն, որ խզել են մեր ժողովուրդի զարգացման բնականոն ընթացքը, արհամարհել մեր լեզուն, մեր հավատքը և ոչնչացրել մեր հոգեկան կուլտուրայի օջախներն ու հուշարձանները։ Բայց հակառակ անցյալի այդ մղձավանջային իրողությանը, Հայ ժողովուրդը միշտ ձգտել է խաղաղության ու արդարության վերջական հաղթանակին և վրեժնդության ոգով լցված չի գնացել ուրիշ տունը քանդելու։

Այսօր, հավատացյալ հայ ժողովուրդը երկրագնդի միջինավոր մարդկանց շարքերում, խաղաղասեր ժողովուրդների ընտանիքում, աղոթում է հանուն խաղաղության ամբողջ աշխարհում՝ «զի լոեսցին պատերազմունք, դադարեսցին յարձակմունք թշնամեաց, արնկեցի սէր և արդարութիւն ի յերկրի»։

Հայաստանյաց Առաքելական Ս. Եկեղեցին, հավատացյալ հայ ժողովուրդը խորապես համոզված են, որ բարի կամքի և փոխըմբռնման առկայության դեպքում կարելի է լուծել բոլոր վիճելի հարցերը և ապահովել երկրում տեսական և հաստատուն խաղաղությունը ժողովուրդների միջև։ Եվ այն ժամանակ մարդիկ «ձուկեսցեն զուսերս իւրեանց ի խոփս, և զուփնա իւրեանց ի մանգաղս։ ոչ առնուցու ազգ յազգի վերայ սուր, և ոչ ևս ուսանին տալ պատերազմ» (Եսայի, Բ 4):

Հայաստանյաց Առաքելական Եկեղեցին աղոթում է Աստուծուն, որպեսզի նա պարզի աշխարհին խաղաղություն և բարօրություն։

Մենք ևս ողջունում ենք մեծ կամ փոքր պետովիլունների այն բոլոր քայլերը, որոնք որևէ շատով մեղմացնում են աշխարհի լարված վիճակը և ճանապարհ հարթում մեծ տերությունների փոխըմբռնման համար։

Որպես հոգևորական, Քրիստոնյա Եկեղեցու ներկայացուցիչ, պիտի հայտարարեմ, որ մեր Քրիստոնեական Եկեղեցին արել է և կանի իր կարելին՝ մարդկությանը պատերազմի նոր արհավիրքներից հեռու պահելու համար։

Մեր ամենօրյա բարեմաղթությունն ու աղոթքն է, որ մերը և խաղաղությունը թագավորեն աշխարհի վրա։ Ամեն,

